EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselė, 9.11.2005
COM(2005) 559 galīgā redakcija

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl principų, prioritetų ir sąlygų Stojimo partnerystės su Turkija programoje

(pateiktas Komisijos)
{SEK (2005) 1426}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Eiropadome 2002. gada decembra sanāksmē Kopenhāgenā atgādināja savu 1999. gadā Helsinkos pieņemto lēmumu, ka Turcija ir kandidātvalsts, kurai paredzēts pievienoties Eiropas Savienībai. Tā nepārprotami atzina svarīgo Turcijas veikumu Kopenhāgenas kritēriju sasniegšanā un noteica vairākas prioritāras turpmākā darba jomas. Lai palīdzētu Turcijai sagatavoties dalībai Eiropas Savienībā, Eiropadome nolēma, ka Turcijas pievienošanās stratēģija jāpastiprina, un aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu pārskatītai pievienošanās partnerībai, kuru pirmo reizi pieņēma 2001. gadā.

Komisija 2003. gada martā iesniedza pārskatītu Turcijas pievienošanās stratēģiju, kuru pieņēma Padome. Komisija 2004. gada oktobra ieteikumā, lai garantētu politisko reformu procesa ilgtspēju un neatgriezeniskumu, ierosināja, ka ES jāturpina cieši uzraudzīt politisko reformu norisi. Konkrēti Komisija ierosināja 2005. gadā pieņemt pārskatītu pievienošanās partnerību. Padome 2004. gada decembrī secināja, ka Eiropas Savienība turpinās cieši uzraudzīt politisko reformu īstenošanas gaitu, pamatojoties uz pārskatīto pievienošanās stratēģiju, kurā noteiktas reformu procesa prioritātes.

Trešā pievienošanās partnerība pamatota ar Regulas (EK) Nr. 390/2001 noteikumiem, kuros paredzēts, ka Padomei pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu jālemj par principiem, prioritātēm, starpposma mērķiem un nosacījumiem pievienošanās partnerībā, ko iesniegs Turcijai, kā arī par turpmākiem nozīmīgiem tās pielāgojumiem.

Tajā norādītas īstermiņa un vidēja termiņa prioritātes, lai valsts varētu sagatavoties tālākai integrācijai Eiropas Savienībā. Tiek gaidīts, ka valsts atsauksies uz pievienošanās partnerību, sagatavojot plānu, tostarp grafiku un īpašus pasākumus, kas vajadzīgi, lai risinātu pievienošanās partnerības prioritāros jautājumus. To, kas sasniegts, īstenojot prioritātes, uzraudzīs, izmantojot mehānismus, kas noteikti attiecīgi saskaņā ar Asociācijas nolīgumu, un izmantojot Komisijas progresa ziņojumus.

Ierosinātajam Padomes lēmumam nav finansiālas ietekmes. Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija aicina Padomi pieņemt pievienoto Padomes lēmuma projektu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Turcijas pievienošanās partnerības principiem, prioritātēm un nosacījumiem

EIROPAS SAVIENIBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2001. gada 26. februāra Regulu (EK) Nr. 390/2001 par palīdzību Turcijai saistībā ar pirmspievienošanās stratēģiju un jo īpaši par pievienošanās partnerības izveidi1, jo īpaši tās 2. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 390/2001 ir paredzēts, ka Padomei pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu jālemj par principiem, prioritātēm, starpposma mērķiem un nosacījumiem atsevišķajā pievienošanās partnerībā, ko iesniegs Turcijai, kā arī par turpmākiem nozīmīgiem tās pielāgojumiem.

(2) Komisija 2004. gada ieteikumā[2] par Turciju uzsvēra, ka ES jāturpina uzraudzīt politisko reformu procesu, pamatojoties uz pievienošanās partnerību, kurā noteiktas prioritātes, un ka 2005. gadā jāierosina pārskatīta pievienošanās partnerība.

(3) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Padome 2001. un 2003. gadā pieņēma Turcijas pievienošanās partnerību[3].

(4) Eiropadome 2004. gada decembrī secināja, ka Eiropas Savienība turpinās cieši uzraudzīt politisko reformu īstenošanas gaitu, pamatojoties uz pievienošanās stratēģiju, kurā noteiktas reformu procesa prioritātes.

(5) Dalībvalstis 2005. gada 3. oktobrī sāka sarunas ar Turciju par pievienošanos Eiropas Savienībai. Sarunu virzība būs atkarīga no Turcijas panākumiem, kas gūti, gatavojoties pievienoties ES, cita starpā vērtējot to, kā tiek īstenota pievienošanās partnerība, ko regulāri pārskatīs.

(6) Lai sagatavotos dalībai ES, tiek gaidīts, ka Turcija izstrādās plānu ar grafiku un īpašiem pasākumiem pievienošanās partnerības prioritāro jautājumu risināšanai.

---

1 OV L 58, 28.2.2001., 1. lpp.
2 KOM (2004) 656 galīgais 6.10.2004.
3 Padomes 2001. gada 8. marta Lēmums 2001/235/EK (OV L 85, 24.3.2001., 13. lpp.) un Padomes 2003. gada 19. maija Lēmums 2003/398/EK (OV L 145, 12.6.2003., 40. lpp.)

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Turcijas pievienošanās partnerības principi, prioritātes, starpposma mērķi un nosacījumi ir noteikti šā lēmuma pielikumā, kas ir šā lēmuma neatņemama daļa.

2. pants

Pievienošanās partnerības īstenošanu pārbauda un uzrauga struktūrās, kas izveidotas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu, un Padome, pamatojoties uz Komisija gada ziņojumiem.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

Turcijas 2005. gada pievienošanās partnerība

1. IEVADS

Eiropadome 1997. gada decembra sanāksmē Luksemburgā nolēma, ka pievienošanās partnerība būs pastiprinātās pirmspievienošanās stratēģijas galvenā iezīme, kurā vienā sistēmā iekļauta visu veidu palīdzība kandidātvalstīm. Šādā veidā Kopiena vērš palīdzību uz katras kandidātvalsts īpašajām vajadzībām, lai sniegtu atbalstu konkrētu, ar pievienošanos saistītu problēmu pārvarēšanai.

Pirmo Turcijas pievienošanās partnerību Padome pieņēma 2001. gada martā. Komisijas 2002. gada oktobra stratēģijas dokumentā par paplašināšanos noteikts, ka Komisijai jāierosina pārskatīta Turcijas pievienošanās partnerība. Komisija 2003. gada martā iesniedza pārskatītu Turcijas pievienošanās partnerību, un Padome to pieņēma tā paša gada maijā. Lai garantētu reformu procesa ilgtspēju un neatgriezeniskumu, Komisija 2004. gada oktobra ieteikumā ierosināja, ka ES jāturpina cieši uzraudzīt politisko reformu norisi. Konkrēti Komisija ierosināja 2005. gadā pieņemt pārskatītu pievienošanās partnerību.

Tiek gaidīts, ka Turcija izstrādās plānu, kurā būs iekļauts grafiks un īpaši pasākumi, kas paredzēti, lai risinātu pievienošanās partnerības prioritāros jautājumus.

Pārskatītā pievienošanās partnerība ir pamatā vairākiem politikas instrumentiem, ko izmantos, lai palīdzētu kandidātvalstīm sagatavoties dalībai ES. Konkrēti pārskatītā pievienošanās partnerība būs pamatā nākamajām politikas reformām, un tā būs kritērijs, pēc kura novērtēs turpmākās norises.

2. PRINCIPI

Galvenās prioritātes, kas noteiktas Turcijai, attiecas uz tās spēju izpildīt Kopenhāgenas 1993. gada Eiropadomes noteiktos kritērijus un sarunu prasības, kuras 2005. gada 3. oktobrī pieņēmusi Padome.

3. PRIORITĀTES

Prioritātes, kas norādītas šajā pievienošanās partnerībā, izraudzītas, pamatojoties uz to, ka ir reāli gaidīt, ka dažos nākamajos gados valsts tās varēs izpildīt pilnībā vai lielā mērā. Ir noteikta atšķirība starp īstermiņa prioritātēm, ko uzskata par izpildāmām vienā līdz divos gados, un vidēja termiņa prioritātēm, kuras uzskata par izpildāmām trijos līdz četros gados. Prioritātes attiecas gan uz tiesību aktiem, gan uz to īstenošanu.

Pārskatītā pievienošanās partnerība norāda Turcijas dalības sagatavošanas darbu prioritārās jomas. Tomēr Turcijai tik un tā būs jārisina visi progresa ziņojumā norādītie jautājumi. Svarīgi arī, lai Turcija pildītu tiesību aktu tuvināšanas un *acquis* īstenošanas saistības atbilstoši saistībām, ko tā uzņēmusies saskaņā Asociācijas nolīgumu, saistībā ar muitas savienību un saistītiem EK un Turcijas Asociācijas padomes lēmumiem, piemēram, par lauksaimniecības produktu tirdzniecības režīmu.

3.1. Īstermiņa prioritātes

Pastiprināts politiskais dialogs un politiskie kritēriji

Publiskā administrācija

– Īstenot publiskās administrācijas un personāla politikas reformu, lai panāktu lielāku efektivitāti, atbildību un pārredzamību.

– Jo īpaši īstenojot pēdējā laikā pieņemtos tiesību aktus, panākt, lai pašvaldību darbs būtu efektīvs, pārredzams un tās līdzdarbotos.

– Izveidot pilnībā funkcionējošu ombuda sistēmu.

Civilās un militārās jomas attiecības

– Turpināt civilās kontroles pār militāro jomu saskaņošanu ar ES dalībvalstu praksi. Nodrošināt, lai civiliestādes pilnībā veiktu uzraudzības funkcijas jo īpaši attiecībā uz valsts drošības stratēģijas izstrādi un īstenošanu. Rīkoties, lai drošības jautājumus risinātu ar lielāku atbildību un pārredzamību.

– Noteikt pilnīgu parlamentāru kontroli, ieskaitot ārēju revīziju, militārās un aizsardzības politikas un visu ar to saistīto izdevumu jomā.

– Atcelt kara tiesu atlikušo kompetenci civilpersonu lietu izskatīšanā.

Tiesu sistēma

– Nodrošināt, lai visas tiesu iestādes saskanīgi interpretētu tiesību normas, tostarp jaunā krimināLkodeksa normas, kas attiecas uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un ar to saistīto judikatūru.

– Nodrošināt tiesu iestāžu neatkarību, jo īpaši attiecībā uz Tiesnešu un prokuroru augsto padomi un jaunu tiesnešu un prokuroru iecelšanu amatā.

– Nodrošināt apsūdzības un aizstāvības vienlīdzību krimināLprocesā, ieskaitot tiesas zāļu plānojumu.

– Turpināt tiesnešu un prokuroru izglītošanu par Eiropas Cilvēktiesību konvencijas piemērošanu un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.

– Nostiprināt tiesas iestāžu darbības efektivitāti, jo īpaši vairojot to institucionālās spējas un pieņemot jaunu civilprocesa kodeksu.

– Turpināt reģionālo apelācijas tiesu izveidošanu.

Korupcijas novēršanas politika

– Nostiprināt visas iestādes, kas iesaistītas cīņā pret korupciju, kā arī koordināciju starp tām.

– Nodrošināt, lai tiktu īstenoti noteikumi par ētikas principiem, kas jāievēro civildienesta ierēdņiem, un attiecināt tos arī uz vēlētām amatpersonām, tiesas iestādēm, akadēmiķiem un militārpersonām.

– Ierobežot parlamentāro imunitāti atbilstīgi Eiropas praksei.

CILVĒKTIESĪBAS UN MINORITĀŠU AIZSARDZĪBA

Starptautisko cilvēktiesību ievērošana

– Veicināt cilvēktiesību ievērošanu, aktīvi atbalstot neatkarīgu, ar pietiekamiem resursiem nodrošinātu valsts cilvēktiesību iestādi atbilstīgi attiecīgajiem ANO principiem. Pārraudzīt cilvēktiesību lietas, tostarp uzticamus statistikas datus.

– Izvērst tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku izglītošanu par cilvēktiesību jautājumiem un izmeklēšanas metodēm, konkrēti lai vairāk cīnītos pret spīdzināšanu un ļaunprātīgu izturēšanos.

– Ratificēt fakultatīvos protokolus Starptautiskajam paktam par pilsoņtiesībām un politiskajām tiesībām. Izpildīt Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, tostarp pilnībā izpildīt Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus.

– Īstenot tiesību normas par tiesībām uz atkārtotu lietas izskatīšanu atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību tiesas attiecīgajiem spriedumiem.

– Tiesību aktos un praksē garantēt, lai ikviena privātpersona varētu pilnībā izmantot cilvēktiesības un pamatbrīvības bez diskriminācijas un neatkarīgi no valodas, politiskajiem uzskatiem, rases, dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pasaules uzskata, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas.

– Ratificēt Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 12. protokolu par vispārēju valsts iestāžu īstenotas diskriminācijas aizliegumu.

Pilsoņtiesības un politiskās tiesības

Spīdzināšanas un ļaunprātīgas izturēšanās novēršana

– Nodrošināt to pasākumu īstenošanu, kas atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un Eiropas Spīdzināšanas novēršanas komitejas ieteikumiem pieņemti saistībā ar „nulles pielaides" politiku attiecībā pret spīdzināšanu un ļaunprātīgu izturēšanos.

– Pastiprināt cīņu pret nesodāmību. Nodrošināt, lai izmeklētāji laikus un efektīvi veiktu iespējamo lietu izmeklēšanu, kuras rezultāts būtu vainīgo identificēšana un sodīšana tiesā.

– Nodrošināt Stambulas Protokola īstenošanu visā valstī, jo īpaši uzlabojot medicīnisko ekspertīzi.

– Ratificēt ANO Konvencijas pret spīdzināšanu fakultatīvo protokolu, kurā paredzēts izveidot ieslodzījuma vietu neatkarīgas uzraudzības sistēmu.

Tiesas pieejamība

– Sekmēt efektīvas aizstāvības iespējas, piemēram, juridiskās palīdzības un kvalificētas mutiskās tulkošanas pieejamību.

– Nodrošināt, lai pilsoņi apzinātos, ka viņiem, sākot no aizturēšanas sākuma, ir tiesības uz privātu tikšanos ar advokātu un viņu radinieku informēšanu, un lai viņi šīs tiesības varētu izmantot.

Vārda, biedrošanās un mierīgas pulcēšanās brīvība

– Nodrošināt vārda brīvības, arī preses brīvības, izmantošanu atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.

– Turpināt to personu situācijas uzlabošanu, kuras tiek krimināli vajātas vai ir notiesātas par nevardarbīgu viedokļa paušanu.

– Atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un ar to saistīto judikatūru īstenot visas reformas, kas attiecas uz biedrošanās un mierīgas pulcēšanās brīvību. Īstenot pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu, ka drošības spēki pārmērīgi lieto spēku.

– Saskaņot ar Eiropas praksi attiecīgos noteikumus, kas attiecas uz politiskajām partijām.

– Saskaņot ar Eiropas praksi politisko partiju finansēšanu un pārbaudi.

– Atvieglot pilsoniskās sabiedrības attīstību valstī un tās iesaistīšanos politikas veidošanā.

– Atvieglot un veicināt atvērtu visu Turcijas pilsoniskās sabiedrības atzaru un Eiropas partneru saziņu un sadarbību.

Ticības brīvība

– Atbilstīgi attiecīgajiem Eiropas standartiem pieņemt likumu, kurā pilnībā aptvertas visas grūtības, ar ko saskaras ar islamu nesaistītās reliģiskās minoritātes un kopienas. Kamēr nav pieņemts iepriekšminētais likums, pārtraukt to īpašumu pārdošanu un konfiscēšanu, kuri pieder vai ir piederējuši ar islamu nesaistītās kopienas reliģiskajām organizācijām.

– Atbilstīgi Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un ņemot vērā attiecīgos ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Padomes Rasisma un neiecietības novēršanas komisija, pieņemt un īstenot noteikumus par to, kā privātpersonas un reliģiskās kopienas izmanto domas, apziņas un ticības brīvību.

– Saskaņā ar dalībvalstu praksi radīt apstākļus šo kopienu darbībai. Tas ` kopienu, to locekļu un to aktīvu juridisko un tiesas aizsardzību, garīdznieku izglītošanu, iecelšanu un apmācību, un īpašumtiesību izmantošanu saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 1. protokolu.

Ekonomiskās un sociālās tiesības

Sieviešu tiesības

– Īstenot tiesību aktus par sieviešu tiesībām, jo īpaši civilkodeksu, jauno krimināl kodeksu un tiesību aktus par ģimenes aizsardzību.

– Veikt pasākumus pret visu veidu vardarbību pret sievietēm, tostarp pret noziegumiem, kas pastrādāti, lai aizsargātu godu. Atbilstīgi pašlaik spēkā esošajiem tiesību aktiem nodrošināt tiesnešu un prokuroru, tiesībaizsardzības iestāžu, pašvaldību un citu atbildīgo iestāžu darbinieku specializētas mācības un visās lielajās pašvaldībās izveidot patvēruma vietas sievietēm, kuras apdraud vardarbība.

– Vēl vairāk veicināt sievietes lomu sabiedrībā, ieskaitot izglītību un iesaistīšanos darba tirgū, kā arī politiskajā un sociālajā dzīvē, un, lai sasniegtu šos mērķus, atbalstīt sieviešu organizāciju izveidi.

Arodbiedrību tiesības

– Nodrošināt, lai atbilstīgi ES standartiem un attiecīgajām SDO konvencijām tiktu ievērotas visas arodbiedrību tiesības, jo īpaši attiecībā uz tiesībām apvienoties, tiesībām streikot un tiesībām risināt kolektīvas sarunas.

– Pastiprināt sociālo dialogu, atvieglot un veicināt sadarbību ar ES partneriem.

Minoritāšu tiesības, kultūras tiesības un minoritāšu aizsardzība

– Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un principiem, kas noteikti Eiropas Padomes Vispārējā konvencijā par nacionālo minoritāšu aizsardzību, un atbilstīgi dalībvalstu paraugpraksei nodrošināt kultūras daudzveidību un veicināt minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību.

– Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 1. protokolu garantēt minoritāšu tiesisko aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz īpašumtiesību izmantošanu.

– Nodrošināt īsteni pieejamas radio/ TV pārraides valodās, kas nav turku valoda. Likvidēt īpašos šķēršļus, ar ko konkrēti saskaras vietējās un reģionālās privātās raidorganizācijas.

– Pieņemt attiecīgus pasākumus to valodu mācīšanas atbalstam, kas nav turku valoda.

Situācija austrumos un dienvidaustrumos

– Dienvidaustrumos atcelt ciemu apsargāšanas sistēmu. Atbrīvot teritoriju no pretkājnieku sauszemes mīnām.

– Izstrādāt visaptverošu pieeju, lai samazinātu reģionālas atšķirības un jo īpaši uzlabotu situāciju dienvidaustrumu Turcijā ar nolūku uzlabot saimnieciskās, sociālās un kultūras iespējas visiem pilsoņiem.

– Atbilstīgi ANO ģenerālsekretāra īpašā pārstāvja ieteikumiem par pārvietotajām personām veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu valsts iekšienē pārvietoto personu atgriešanos sākotnējā dzīvesvietā.

– Nodrošināt taisnīgu un ātru kompensāciju tiem, kas drošības situācijas dēļ dienvidaustrumos ir cietuši zaudējumus un kaitējumu.

REĢIONĀLIE JAUTĀJUMI UN STARPTAUTISKĀS SAISTĪBAS

Kipra

– Turpināt atbalstu centieniem pilnīgi atrisināt Kipras problēmu Apvienoto Nāciju Organizācijā un atbilstīgi principiem, saskaņā ar kuriem dibināta Eiropas Savienība.

– Pilnībā īstenot protokolu, ar ko, ņemot vērā 10 jauno ES dalībvalstu, tostarp Kipras, pievienošanos, pielāgo Ankaras Nolīgumu[4].

– Rīkoties, lai normalizētu Turcijas un visu ES dalībvalstu, tostarp Kipras Republikas, divpusējās attiecības[4].

Robežstrīdu mierīgs atrisinājums

– Saskaņā ar mierīga strīdu atrisinājuma principu, kas atbilst ANO hartai, vajadzības gadījumā izmantojot Starptautiskās Tiesas judikatūru, turpināt centienus risināt neizšķirtos robežstrīdus.

– ***Saistības, kas izriet no Asociācijas nolīguma***

– Nodrošināt to saistību izpildi, kuras valsts uzņēmusies saskaņā ar Asociācijas nolīgumu, tostarp attiecībā uz muitas savienību.

Ekonomiskie kritēriji

– Turpināt pašreizējās strukturālo reformu programmas īstenošanu, kas saskaņota ar SVF un Pasaules banku, jo īpaši nodrošināt valsts izdevumu kontroli.
– Pabeigt finanšu nozares reformas īstenošanu, jo īpaši piesardzības un pārredzamības noteikumu saskaņošanu un to uzraudzību atbilstoši starptautiskiem standartiem.
– Nodrošināt tirgus regulēšanas iestāžu neatkarību.
– Paātrināt valsts objektu, jo īpaši valstij piederošo banku, privatizāciju, ņemot vērā sociālo aspektu.
– Turpināt tirgus liberalizēšanu un cenu reformas, jo īpaši enerģētikas, tabakas un cukura jomā.
– Turpināt ekonomikas dialogu ar ES, jo īpaši saistībā ar pirmspievienošanās fiskālās uzraudzības procedūrām, uzmanību pievēršot attiecīgiem pasākumiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu makroekonomikas stabilitāti un prognozējamību, un strukturālo reformu īstenošanu.
– Īstenot nozīmē risināt neformālās ekonomikas problēmu.
– Uzlabot jo īpaši jauniešu profesionālās mācības.
– Risināt darba tirgus nelīdzsvarotības problēmas.
– Uzlabot uzņēmējdarbības vidi, jo īpaši saimnieciskās tiesas darbību. Tālab uzlabot saimniecisko tiesas iestāžu darbību, īpašu uzmanību veltot tiesas iestāžu neatkarībai un pienācīgai ekspertu secinājumu sistēmas izmantošanai.
– Pabeigt finanšu nozares reformu un turpināt lauksaimniecības nozares reformu.
– Nodrošināt labāku vispārējo izglītības un veselības līmeni, īpašu uzmanību veltot jaunajai paaudzei un mazāk attīstītiem reģioniem.
– Atvieglot un veicināt ārvalstu tiešo ieguldījumu ieplūšanu.

SPĒJA UZŅEMTIES DALĪBAS SAISTĪBAS

Brīva preču aprite

– Pabeigt tehnisko un administratīvo šķēršļu likvidēšanu tirdzniecībai. Nodrošināt efektīvu tirgus iekšējo kontroli un preču brīvu apriti.

[4] Sk. arī Eiropas Kopienas un tas dalībvalstu 2005. gada 21. septembra deklarāciju.

– Pabeigt to pasākumu atklāšanu, kas neatbilst Līguma 28.–30. pantam, un atcelt tos. Konkrēti likvidēt visas neautomātiskās ievešanas atļaujas un īstenot savstarpējas atzīšanas principu nesaskaņotajās jomās.
– Atcelt visus brīvas preču aprites ierobežojumus, kas noteikti, diskriminējot dalībvalstu pārvadātājus valstspiederības vai iepriekšējās piestāšanas ostu dēļ.
– Nodrošināt sertificēšanas un atbilstības novērtēšanas īstenošanu un marķēšanu ar CE zīmi atbilstoši jaunās pieejas un vispārējas pieejas direktīvām; pastiprināt līdzšinējo tirgus uzraudzību un atbilstības novērtēšanas struktūras, nodrošinot aprīkojumu un mācības, un izveidot saderīgu administratīvo infrastruktūru.
– Izstrādāt efektīvu, infrastruktūru reglamentētas metroloģijas jomā un atvieglot plašāku zinātniskās un rūpnieciskās metroloģijas piemērošanu.

Tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība

– Noteikt metodiku un ceļvedi valsts tiesību aktu atbilstības izvērtēšanai attiecībā uz iespējamiem šķēršļiem Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumiem, kas saistīti ar tiesībām veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību.
– Noteikt un īstenot ceļvedi saskaņošanai ar *acquis* par savstarpēju profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, tostarp par vajadzīgo administratīvo spēju izveidi.
– Noteikt ceļvedi pasta pakalpojumu *acquis* īstenošanai.

Kapitāla brīva aprite

– Novērst visus ierobežojumus, kas ietekmē ārvalstu tiešos ieguldījumus no ES visās ekonomikas nozarēs.

Publiskais iepirkums

– Paātrināt publiskā iepirkuma tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis*, jo īpaši attiecībā uz koncesijām komunālo pakalpojumu jomā un saistība ar pārskatīšanas procedūrām.
– Palielināt Publiskā iepirkuma iestādes spēju īstenot jauno Publiskā iepirkuma likumu.

Intelektuālā īpašuma tiesības

– Uzlabot to tiesību aktu īstenošanu, kas attiecas uz intelektuāla īpašuma tiesībām, pastiprinot administratīvo spēju un koordināciju, aptverot arī tiesībaizsardzības iestādes un tiesas iestādes. Jo īpaši risināt problēmu, kas saistīta ar viltotām preču zīmēm un pirātismu, konkrēti attiecībā uz grāmatām un citiem datu nesējiem.
– Vienoties par savstarpēji pieņemamu risinājumu Eiropas Savienībā par neatrisinātajiem jautājumiem, kas saistīti ar patentētajām zālēm farmācijas nozarē.

Konkurence

– Saskaņot ar *acquis* par valsts atbalstu, tostarp tādās problemātiskās nozarēs kā melnā metalurģija, izveidot valsts līmeņa valsts atbalsta pārraudzības iestādi un nodrošināt stingru valsts atbalsta kontroli.
– Nodrošināt pārredzamību un pastāvīgu informācijas apmaiņu konkurences un valsts atbalsta jomā.
– Pabeigt sekundāro tiesību aktu saskaņošanu pretmonopolu jomā.

Finanšu pakalpojumi

– Pieņemt vajadzīgos īstenošanas pasākumus saskaņā ar jauno banku likumu. Nodrošināt pastāvīgu virzību, īstenojot ceļvedi jauno kredītiestādēm un ieguldījumu sabiedrībām noteikto kapitāla prasību satvarā.
– Nostiprināt piesardzības un uzraudzības standartus nebanku finanšu sektorā, vajadzības gadījumā arī racionalizējot uzraudzības struktūras.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Nodrošināt tarifu un licencēšanas tiesību aktu efektīvu īstenošanu.
– Pieņemt un īstenot saskaņotus tiesību aktus par elektroniskajiem sakaru līdzekļiem, konkrēti tarifu un licencēšanas tiesību aktu, nomātu līniju, piekļuves un starpsavienojuma, operatoru priekšatlases un atlases un numuru pārnesamības jomā. Nostiprināt televīzijas/ radio uzraudzības iestāžu spējas un neatkarību.
– Turpināt tiesību aktu saskaņošanu audiovizuālās politikas jomā, jo īpaši attiecībā uz direktīvu par televīziju bez robežām.

Lauksaimniecība un lauku attīstība

– Pieņemt vajadzīgos tiesību aktus un izveidot piemērotas administratīvās struktūras, lai darbotos ES instrumenti, kas saistīti ar lauku attīstību.

Pārtikas nekaitīgums, veterinārā un fitosanitārā politika

– Turpināt liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmas saskaņošanu ar ES prasībām un uzsākt rīcību, lai identificētu aitas un kazas un reģistrētu to kustību.
– Pieņemt stratēģiju izplatītāko dzīvnieku slimību izskaušanai.
– Sagatavot pārtikas pārstrādes uzņēmumu modernizācijas programmu, lai panāktu atbilstību ES higiēnas un sabiedrības veselības standartiem.
– Īstenot atliekvielu un zoonožu kontroles programmas.

Zivsaimniecība

– Saskaņot zivsaimniecības pārvaldības, kontroles, tirdzniecības un strukturālo pielāgojumu tiesību aktus ar *acquis*. Nostiprināt administratīvās spējas.

Transporta politika

– Atcelt visus pašreizējos ierobežojumus kuģiem, kas peld ar Kipras karogu, un kuģiem, kuri iesaistīti Kipras tirdzniecībā, un aviācijas nolīgumu noteikumus, kas diskriminē dalībvalstu pārvadātājus valstspiederības dēļ.
– Turpināt saskaņošanu ar transporta *acquis* attiecībā uz visiem transporta veidiem.
– Nostiprināt jūras administrāciju, jo īpaši karoga valsts veiktu kontroli, un uzlabot no Parīzes Saprašanās memoranda karoga valstu melnā saraksta svītrojamās Turcijas flotes jūras drošības reģistru.
– Pieņemt programmu Turcijas autotransporta parka pielāgošanai ES standartiem.

Enerģētika

– Nodrošināt elektrības, dabasgāzes un kodolenerģijas uzraudzības iestādes neatkarību un efektīvu darbību.
– Nodrošināt konkurējoša iekšējā enerģijas tirgus izveidi atbilstoši direktīvām par elektroenerģiju un gāzi.
– Atbalstīt pakāpeniski integrēta reģionāla enerģijas tirgus izveidi kā daļu no Eiropas enerģijas tirgus. Atcelt ierobežojumus pārrobežu tirdzniecībai un tā pieejamībai trešām personām.
– Izstrādāt enerģijas stratēģiju, lai atvieglotu tiesiskā regulējuma īstenošanu atbilstīgi *acquis*.
– Sākt saskaņošanu ar *acquis* par enerģijas efektivitāti un atjaunojamiem enerģijas avotiem un šajās jomās uzlabot administratīvās spējas.

Nodokļi

– Turpināt akcīzes nodokļu un PVN saskaņošanu, jo īpaši attiecībā uz piemērotajām likmēm, neapliekamu darījumu apjomu un nodokļu struktūru, un atcelt nodokļu pasākumus, kas varētu radīt diskriminējošu attieksmi.
– Turpināt saskaņošanu ar *acquis* tiešo nodokļu jomā, ieskaitot noteikumus par informācijas apmaiņu ar ES dalībvalstīm, lai atvieglotu pasākumus, kas vērsti pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un pret nodokļu nemaksāšanu.
– Uzņemties Rīcības kodeksā uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem izvirzīto principu īstenošanu un nodrošināt, lai nākotnē tiesību akti atbilstu Rīcības kodeksā uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem izvirzītajiem principiem.
– Pastiprināt centienus modernizēt un nostiprināt nodokļu administrēšanu, lai palielinātu nodokļu maksātāja atbilstību un uzlabotu tiešo nodokļu, ka arī PVN un muitas ieņēmumu, un citu netiešo nodokļu iekasēšanu. Izveidot efektīvus instrumentus krāpšanas apkarošanai.
– Uzsākt gatavošanos vajadzīgo IT sistēmu izstrādei tā, lai ar ES un tās dalībvalstīm varētu apmainīties ar elektroniskajiem datiem.

Statistika

– Pabeigt procedūras, kas vajadzīgas, lai pieņemtu un izpildītu jaunu statistikas likumu, kas atbilstu ES standartiem. Nodrošināt atbilstīgas personāla mācības un uzlabot administratīvās spējas.
– Uzlabot stratēģiju statistikas attīstībai, jo īpaši tādās prioritārās jomās kā demogrāfijas un darba tirgus statistika, reģionālā statistika, uzņēmējdarbības statistika (ieskaitot uzņēmumu reģistru) un lauksaimniecības statistika.
– Pieņemt vēl nepieņemto klasifikāciju un uzņēmumu reģistrā ieviest attiecīgās statistikas vienības.
– Atbilstīgi EKS 95 uzlabot nacionālo kontu metodiku.

Sociālā politika un nodarbinātība

– Izstrādāt gada plānu finanšu ieguldījumiem, kas balstās uz saskaņošanas izmaksu pieejamo publisko un privāto resursu reālu novērtējumu.
– Noteikt efektīva sociālā dialoga nosacījumus, cita starpā atceļot ierobežojošus noteikumus par arodbiedrību darbību un nodrošinot arodbiedrību tiesību ievērošanu.
– Atbalstīt sociālo partneru centienus palielināt spējas, jo īpaši ņemot vērā to turpmāko lomu nodarbinātības un sociālās politikas izstrādē un īstenošanā, jo īpaši risinot autonomu sociālo dialogu.
– Turpināt centienus atrisināt bērnu darba problēmu.
– Nostiprināt visu to iestāžu spējas, kas iesaistītas *acquis* transponēšanā attiecīgā jomā.

Uzņēmumu un rūpniecības politika

– Restrukturēt melnās metalurģijas nozari, īstenojot visaptverošu valsts programmu, kuras mērķis ir nodrošināt nozares dzīvotspēju, un ievērot ES noteikumus par valsts atbalstu.
– Attīstīt un īstenot stratēģiju ārvalstu ieguldījumu veicināšanai Turcijā.

Reģionālā politika un strukturālo instrumentu koordinēšana

– Turpināt ekonomikas un sociālās kohēzijas stratēģiskā satvara izstrādi, kura mērķis ir mazināt reģionu atšķirības.
– Noteikt vajadzīgo juridisko un administratīvo satvaru ES pirmsiestāšanās fondu izlietošanai.

Tiesiskums, brīvība un drošība

– Turpināt visu tiesībaizsardzības iestāžu attīstību un nostiprināšanu un saskaņot to statusu un darbību ar Eiropas standartiem, attīstot arī iestāžu sadarbību. Pieņemt policijas ētikas

kodeksu. Izveidot neatkarīgu un efektīvu sūdzību sistēmu, lai nodrošinātu lielāku policijas un žandarmērijas atbildību. Izvērst modernu izmeklēšanas paņēmienu un noziegumu profilakses stratēģiju lietošanu. Attiecīgi rīkoties, lai izglītotu kriminālpoliciju un attīstītu tās spējas.

– Turpināt centienus īstenot valsts migrācijas un patvēruma rīcības plānu, lai apkarotu nelegālu migrāciju un noslēgtu atpakaļuzņemšanas nolīgumu ar ES.
– Sākt valsts robežu pārvaldības rīcības plāna īstenošanu, konkrēti attiecīgi rīkojoties, lai izveidotu profesionālu nemilitāru robežsardzi, un atmīnējot robežu.
– Pieņemt un īstenot valsts stratēģiju organizētās noziedzības problēmas risināšanai. Pastiprināt cīņu pret organizēto noziedzību, narkotikām, cilvēku tirdzniecību, krāpšanu, korupciju un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.
– Saskaņā ar ES stratēģiju un rīcības plānu narkomānijas apkarošanai izstrādāt valsts stratēģiju narkomānijas apkarošanai un sākt tās īstenošanu.
– Pieņemt likumu par personas datu aizsardzību atbilstīgi *acquis* un izveidot neatkarīgu uzraudzības iestādi.
– Izraudzīt dienestu, kuru kompetencē ietilptu euro aizsardzība pret viltošanu.

Zinātne un pētniecība

– *Sākt integrētas pētniecības stratēģijas izveidi un piemērošanu.*

Izglītība un kultūra

– Atvieglot darbu valsts aģentūrai, kuras uzdevums ir konsolidēt dalību programmās: „Sokrāts", „Leonardo da Vinči" un „Jaunatne". Veicināt dalību programmā „Kultūra 2000".

Vide

– Pieņemt pārskatītu programmu *acquis* transponēšanai un īstenošanai. Izstrādāt plānu ieguldījumu finansēšanai.
– Sākt tā *acquis* transponēšanu un īstenošanu, kas attiecas uz vispārējiem tiesību aktiem, starptautiskām vides konvencijām un tiesību aktiem par dabas aizsardzību, ūdens kvalitāti, integrētu piesārņojuma novēršanas kontroli un atkritumu apsaimniekošanu. Īstenot un izpildīt grozīto direktīvu par ietekmes uz vidi novērtējumu.
– Integrēt vides prasības citu nozaru politikā.
– Izstrādāt plānu administratīvo spēju nostiprināšanai, vides tiesību aktu īstenošanai un izpildei.
– Izvērst sadarbību robežšķērsojošo ūdeņu jomā saskaņā ar ūdens pamatdirektīvu un starptautiskām konvencijām, kuru līgumslēdzēja puse ir EK.

Patērētāju un veselības aizsardzība

– Saskaņot ar *acquis*. Jo īpaši ietvert tiesību aktus par pārtiku un pārtikas nekaitīgumu.
– Vēl vairāk attīstīt institucionālās struktūras efektīvai īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz tirgus uzraudzību.
– Vēl vairāk attīstīt valsts līmeņa sistēmas paziņošanai par bīstamiem produktiem un izmantot iespējas apmainīties ar šādiem paziņojumiem starptautiskā līmenī, izmantojot „TRAPEX" vai citas attiecīgas sistēmas.

Muitas savienība

– Pieņemt jaunu muitas kodeksu, lai turpinātu muitas noteikumu saskaņošanu ar attiecīgo *acquis*, ieskaitot preferenciālas izcelsmes noteikumus.
– Saskaņot tiesību aktus par brīvajām zonām ar attiecīgo *acquis* un izpildīt tos, jo īpaši tas attiecas uz noteikumiem par muitas kontroli un nodokļu inspekciju.

– Turpināt muitas pārvaldes administratīvo un darbības spēju stiprināšanu un saskaņot iekšējās procedūras ar ES standartiem.
– Uzsākt gatavošanos vajadzīgo IT sistēmu izstrādei tā, lai ar ES un tās dalībvalstīm varētu apmainīties ar elektroniskajiem datiem, sākot no tranzīta un tarifu jomas.

Ārējās attiecības un ārpolitika, drošības un aizsardzības politika

– Pabeigt saskaņošanu ar EK kopējo tirdzniecības politiku, saskaņojot ar EK preferenciālajiem režīmiem, tostarp ar jauno EK vispārējo preferences režīma sistēmu.
– Turpināt centienus noslēgt vēl nenoslēgtos brīvās tirdzniecības nolīgumus ar trešām valstīm.
– Pakāpeniski saskaņot politikas virzienus attiecībā pret trešām valstīm un nostāju starptautiskajās organizācijās ar ES un tās dalībvalstu politiku un nostāju, arī attiecībā pret visu ES dalībvalstu dalību attiecīgajās organizācijās un tādos režīmos kā Vasenāras vienošanās[5].

Finanšu kontrole

– Nodrošināt publiskās finanšu vadības un kontroles likuma laicīgu īstenošanu.
– Saskaņā ar starptautiskās augstāko revīzijas iestāžu organizācijas noteikumiem un atbilstīgi publisko finanšu vadības un kontroles likumam pieņemt jaunus tiesību aktus par ārējās revīzijas funkciju reformu, lai nodrošinātu revīzijas palātas neatkarību.
– Noteikt efektīvas procedūras, kas izmantojamas pārkāpumu un aizdomu gadījumos par krāpšanu, kura skar pirmspievienošanās palīdzību, tostarp lai par pārkāpumiem efektīvi paziņotu Komisijai.
– Nostiprināt īstenošanas sistēmu Kopienas pirmspievienošanās fondu pārvaldībai un pielāgot to pirmspievienošanās instrumentu izmaiņām.
– Izveidot administratīvās struktūras, kas vajadzīgas efektīvai un vienādai ES fondu aizsardzībai un sadarbībai ar Eiropas Komisijas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*).

3.2. Vidēja termiņa prioritātes

Ekonomiskie kritēriji

– Pabeigt privatizācijas programmas īstenošanu.
– Pabeigt lauksaimniecības nozares reformu.
– Nodrošināt pensiju un sociālās nodrošināšanas sistēmas ilgtspēju.
– Turpināt vispārējā izglītības un veselības līmeņa uzlabošanu, īpašu uzmanību veltot jaunajai paaudzei un mazāk attīstītiem reģioniem.

SPĒJA UZŅEMTIES DALĪBAS SAISTĪBAS

Tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvība

– Atcelt ierobežojumus attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību un pārrobežu pakalpojumu sniegšanas brīvību.
– Sākt saskaņošanu ar *acquis* par pasta pakalpojumiem. Sākt pasta pakalpojumu liberalizāciju un izveidot valsts uzraudzības iestādi.
– Nodrošināt pamatīgu saskaņošanu ar *acquis* attiecībā uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

---

[5] Sk. prezidentūras paziņojumu, kam 2005. gada 3. oktobrī piekritusi Padome. Sarunu satvara 7. punktu, kas attiecas uz visām attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, nevar interpretēt kā kādu šo starptautisko organizāciju vai tās locekļu, vai Eiropas Savienības dalībvalstu lēmumu pieņemšanas autonomiju ierobežojošu.

Publiskais iepirkums

– Nodrošināt, lai visos līmeņos līgumslēdzējas iestādes un vienības efektīvi īstenotu publiskā iepirkuma noteikumus, tostarp izstrādājot un piemērojot darbam vajadzīgos instrumentus, izglītojot līgumslēdzējas iestādes un vienības un nostiprinot to administratīvās spējas.

– Veicināt elektronisku līdzekļu izmantošanu iepirkuma procedūrās.

– Pieņemt visaptverošu valsts stratēģiju, lai attīstītu Turcijas publiskā iepirkuma sistēmu, tostarp elektronisko līdzekļu izmantojumu visos iepirkuma procedūras posmos.

Intelektuālā īpašuma tiesības

– Pabeigt intelektuālā īpašuma tiesību saskaņošanu un nodrošināt to izmantošanu, nostiprinot izpildes struktūras un mehānismus, tostarp izpildes iestādes un tiesu iestādes.

Finanšu pakalpojumi

– Atbilstīgi sīki izstrādātajam *BRSA* ceļvedim ievērojami uzlabot jauno kapitāla prasību īstenošanas satvaru.
– Ievērojami uzlabot tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis* nebanku finanšu nozarē.

Tiesību akti par uzņēmumiem

– Pabeigt saskaņošanu ar *acquis*.
– Atbilstīgi ES standartiem pieņemt vispārēja lietojuma finanšu pārskatu sistēmu, pilnībā izmantojot izņēmumus, kas paredzēti *acquis*.
– Noteikt stingrākas informācijas izpaušanas prasības. Jo īpaši pieņemt vispārīgas prasības uzņēmumiem arhivēt revidētas juridiskas vienības un konsolidētus finanšu pārskatus, lai tos darītu publiski pieejamus.
– Stiprināt visu attiecīgo iestāžu spēju pārraudzīt un izpildīt finanšu pārskatu standartus.

Konkurence

– Konsolidēt izpildi pretmonopolu un valsts atbalsta jomā, īpašu uzmanību pievēršot monopoliem un uzņēmumiem ar īpašām un ekskluzīvām tiesībām.
– Atbilstīgi saskaņotai visaptverošai nozaru programmai veikt melnās metalurģijas nozares pārstrukturēšanu.
– Vairot tirgus dalībnieku un atbalsta piešķīrēju zināšanas par pretmonopolu un valsts atbalsta noteikumiem.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Pabeigt *acquis* transponēšanu telekomunikāciju nozarē un sagatavoties pilnīgai tirgu liberalizācijai.
– Pabeigt tiesību aktu saskaņošanu audiovizuālajā jomā un nostiprināt neatkarīgas televīzijas/ radio uzraudzības iestādes spējas.

Lauksaimniecība un lauku attīstība

Turpināt darbu, lai izveidotu integrētās administrēšanas un kontroles sistēmu jo īpaši attiecībā uz zemes gabalu identifikācijas sistēmu.

Pārtikas nekaitīgums, veterinārija un fitosanitārija

– Saskaņot veterinārijas, pārtikas nekaitīguma un fitosanitārijas tiesību aktus.

– Radīt vajadzīgo administratīvo spēju īstenot veterinārijas, fitosanitārijas un pārtikas tiesību aktus.
– Atbilstīgi ES prasībām izveidot aitu un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu.
– Modernizēt lauksaimniecības pārtikas pārstrādes uzņēmumus, lai tie varētu ievērot ES pārtikas nekaitīguma standartus un tiesību aktus. Modernizēt pienotavas.
– Īstenot pārtikas nekaitīguma kontroles sistēmas.
– Izveidot beigto dzīvnieku savākšanas un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes sistēmu.
– Īstenot izplatītāko slimību izskaušanas plānus.
– Saskaņot augu šķirņu reģistrācijas sistēmu ar ES prasībām.

Zivsaimniecība

– Valsts un reģionu līmenī pabeigt atbilstīgu administratīvo struktūru un iekārtu izveidošanu, kas var nodrošināt kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanu.

Transporta politika

– Pabeigt tiesību aktu un administratīvo saskaņošanu attiecībā uz visiem transporta veidiem. Attiecībā uz autotransportu izvirzīt par mērķi tirgus pieejamību, ceļu satiksmes drošību, tehniskās apskates, tehniskās pārbaudes uz ceļiem, kā arī sociālos, nodokļu un tehniskos noteikumus. Attiecībā uz jūras transportu jāietver kuģošanas drošība.
– Nodrošināt transporta tiesību aktu īstenošanu un izpildi autotransporta, jūras transporta un gaisa transporta jomā (jo īpaši lidojumu drošības un gaisa satiksmes vadības jomā). Lai to panāktu, uzlabot saistīto iestāžu īstenošanas un izpildes spējas attiecībā uz visiem civilās aviācijas, autotransporta un dzelzceļa aspektiem.
– Atbilstīgi *acquis* prasībām pabeigt valsts dzelzceļa uzņēmuma pārstrukturizēšanu un atvērt dzelzceļa tirgu.
– Īstenot Turcijas jūras transporta flotes un autotransporta parka tehniskās pielāgošanas programmu, lai panāktu atbilstību Kopienas tehniskajām normām.

Enerģētika

– Pabeigt valsts tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis*.
– Vēl vairāk stiprināt administratīvās un uzraudzības struktūras.
– Pārstrukturēt energoapgādes iekārtas un atvērt enerģijas tirgus atbilstīgi *acquis*.
– Nodrošināt augsta līmeņa kodoldrošību. Ja tiek radīta iespēja ražot kodolenerģiju, laikus pirms licenču izdošanas jo īpaši palielināt uzraudzības iestāžu spējas, neatkarību un resursus. Nodrošināt, lai ietekmes uz vidi novērtējumus (IVN) veiktu, pilnībā ievērojot direktīvu par ietekmes uz vidi novērtējumu.

Nodokļi

– Ievērojami sekmēt darbu ar nodokļu *acquis* saskaņošanu attiecībā uz PVN, akcīzes nodokļiem un tiešajiem nodokļiem, tostarp rīcības kodeksu uzņēmējdarbības aplikšanai ar nodokļiem.
– Turpināt nodokļu administrēšanas nostiprināšanu un modernizēšanu, arī IT nozarē, lai uzlabotu nodokļu ieņēmumu iekasēšanu. Turpināt priekšdarbus vajadzīgo IT sistēmu izstrādei, lai būtu iespējama elektronisku datu apmaiņa ar ES un tās dalībvalstīm.

Ekonomikas un monetārā politika

– Pabeigt saskaņošanu ar *acquis* noteikumiem par aizliegumu publiskā sektora iestādēm priviliģēti piekļūt finanšu iestādēm un par publiskā sektora tiešās finansēšanas aizliegumu.

Statistika

– Pielīdzināt ES standartiem uzņēmumu reģistru.
– Turpināt makroekonomikas statistikas saskaņošanu ar *acquis*, jo īpaši attiecībā uz IKP aplēsēm, saskaņotiem patērētāju cenu indeksiem, īstermiņa rādītājiem, maksājumu bilanci un darba statistiku.
– Nostiprināt valsts statistikas institūta nozīmi koordinēšanā, lai uzlabotu to datu vākšanu un apstrādi, ko snieguši dažādi valsts biroji.
– Datu vākšanā intensīvāk izmantot administratīvus avotus.
– Pilnībā saskaņot finanšu statistiku ar ESA 95 prasībām.

Sociālā politika un nodarbinātība

– Pabeigt *acquis* transponēšanu un nostiprināt saistītās administratīvās un izpildes struktūras, tostarp darba inspekcijas.
– Nodrošināt sociālās politikas un nodarbinātības politikas *acquis* īstenošanu un izpildi.
– Sagatavot valsts nodarbinātības stratēģiju, lai piedalītos Eiropas nodarbinātības stratēģijā, tostarp sagatavotu un īstenotu kopīgās nodarbinātības politikas pārskatu, un attīstīt spēju pārraudzīt darba tirgu un sociālās norises.
– Atbilstīgi ES praksei sagatavot sociālas integrācijas valsts stratēģiju, arī attiecībā uz datu vākšanu.
– Vēl vairāk attīstīt sociālo aizsardzību, jo īpaši konsolidējot sociālās nodrošinājuma un pensiju sistēmas reformu, lai tā būtu finansiāli ilgtspējīga, vienlaikus nostiprinot sociālā nodrošinājuma tīklu.

Uzņēmumu un rūpniecības politika

– Turpināt MVU uzņēmējdarbības vides vienkāršošanu un saskaņot MVU definīciju, ko izmanto ES.

Eiropas tīkli

– Īstenot prioritāros projektus, kas noteikti atbilstīgi transporta infrastruktūras vajadzību novērtējumam un saskaņā ar Eiropas Kopienas TEN transporta vadlīnijām.
– Veicināt to projektu īstenošanu Turcijā, kas Eiropas Kopienas TEN enerģētikas vadlīnijās uzskaitīti kā kopīgu interešu projekti.

Reģionālā politika un strukturālo instrumentu koordinēšana

– Turpināt administratīvo spēju stiprināšanu, lai īstenotu reģionālo politiku gan centra, gan reģionu līmenī.
– Noteikt daudzgadu budžeta procedūras, kas nosaka prioritāšu kritēriju valsts ieguldījumam reģionos.

Tiesiskums, brīvība un drošība

– Saskaņot žandarmērijas statusu un funkcijas ar Eiropas standartiem.
– Sekmēt vīzu tiesību aktu un prakses saskaņošanu ar *acquis*.
– Turpināt patvēruma *acquis* saskaņošanu, atceļot ģeogrāfiskos ierobežojumus Ženēvas konvencijai; nostiprināt patvēruma pieprasījumu uzklausīšanas un piešķiršanas sistēmu un izstrādāt bēgļiem paredzēta sociālā atbalsta un integrācijas pasākumus.
– Narkotiku jomā turpināt Nacionālā koordinācijas centra nostiprināšanu.
– Turpināt muitas dienesta spēju attīstīšanu, arī noslēdzot muitas sadarbības nolīgumus un ieviešot mobilās uzraudzības vienības.
– Datu aizsardzības jomā nodrošināt *acquis* īstenošanu, izveidojot neatkarīgu uzraudzības iestādi.
– Pieņemt un īstenot *acquis* un paraugpraksi attiecībā uz migrāciju, lai nepieļautu nelegālu migrāciju.

– Atbilstīgi valsts robežu pārvaldības rīcības plānam turpināt saskaņošanu ar *acquis*, lai sagatavotos pilnīgai saskaņošanai ar Šengenas *acquis*.
– Pieņemt un īstenot *acquis* par korupciju, cīņu pret narkotikām, pret organizēto noziedzību, pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, par tiesu sadarbības krimināllietās un civillietās, par euro krimināltiesisko aizsardzību un Kopienas finanšu interešu aizsardzību.

Izglītība un kultūra

– Saskaņot ar ES politikas virzieniem kultūras daudzveidības aizsardzībā, arī atbilstīgi UNESCO konvencijai par kultūras daudzveidību.

Vide

– Turpināt saskaņošanu ar *acquis* un stiprināt institucionālās, administratīvās un pārraudzības spējas, lai nodrošinātu vides aizsardzību, arī attiecībā uz datu vākšanu.
– Integrēt ilgtspējīgas attīstības principus nozaru politikas izstrādē un īstenošanā.
– Nodrošināt grozītās stratēģiskā vides novērtējuma direktīvas pilnīgu transponēšanu un pakāpenisku īstenošanu un izpildi.
– Pieņemt un īstenot valsts atkritumu apsaimniekošanas plānu.

Muitas savienība

– Pabeigt muitas tiesību aktu saskaņošanu, jo īpaši par brīvajām zonām, divējāda lietojuma precēm un tehnoloģijām, atdarinājumiem, kā arī viltotām un pirātprecēm.
– Turpināt centienus modernizēt muitas kontroli un nodrošināt, lai visās muitas iestādēs būtu IT infrastruktūra.
– Turpināt sagatavošanās darbus IT sistēmu savienojamību ar ES IT sistēmām.

Finanšu kontrole

– Stiprināt visu to iestāžu pašreizējo vadības un kontroles spēju, kas iesaistītas Kopienas pirmsiestāšanās fondu pārvaldībā atbilstīgi *DIS*.
– Sagatavot visas iestādes, kas iesaistītas Kopienas pirmsiestāšanās fondu vadībā, akreditācijai atbilstīgi paplašinātajai decentralizētajai īstenošanas sistēmai (*EDIS*).
– Sagatavot izvirzīšanai krāpšanas apkarošanas dienestu, kas ir neatkarīgs savā darbībā.
– Palielināt to administratīvo struktūru spējas, kas izveidotas EK finansiālo interešu aizstāvībai.

4. PROGRAMMU IZSTRĀDE

Finansiāla palīdzība pievienošanās partnerībā noteiktajām prioritātēm būs pieejama, Komisijai pieņemot lēmumus par gada finansējumu atbilstīgi procedūrai, kas noteikta 8. pantā Padomes Regulai (EK) Nr. 2500/2001 par pirmspievienošanās finansiālo palīdzību Turcijai (2006. gada programmai) un Regulā par pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (PPI), kad to pieņems (2007.–2013. gada programmām). Lēmumam par finansējumu sekos ar Turciju parakstīts finansējuma nolīgums.

5. NOSACĪTĪBA

Kopiena palīdzība projektu finansēšanā, izmantojot pirmspievienošanās instrumentus, tiek sniegta ar nosacījumu, ka Turcija pilda saistības atbilstīgi EK un Turcijas nolīgumiem, tostarp Muitas savienības Lēmumam 1/95 un citiem lēmumus, veic turpmākus konkrētus pasākumus, lai efektīvi izpildītu Kopenhāgenas kritērijus un jo īpaši sekmētu šīs pārskatītās pievienošanās partnerības īpašo prioritāšu izpildi. Ja šie vispārīgie noteikumi netiktu ievēroti, Padome varētu

pieņemt lēmumu pārtraukt finansiālo atbalstu, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 2500/2001 5. pantam. Īpaši nosacījumi ir arī iekļauti individuālajās gada programmās.

6. UZRAUDZĪBA

Pievienošanās partnerības īstenošanu pārbauda, izmantojot mehānismus, kas noteikti attiecīgi saskaņā ar asociācijas nolīgumu, un izmantojot Komisijas progresa ziņojumus.

Asociācijas nolīguma apakškomitejas nodrošina iespēju pārskatīt pievienošanās partnerības prioritāšu īstenošanu, kā arī panākumus attiecībā uz tiesību aktu tuvināšanu, īstenošanu un izpildi. Asociācijas komiteja apspriež vispārējās norises, panākumus un problēmas pievienošanās partnerības prioritāšu sasniegšanā, kā arī konkrētākus jautājumus, ko tai nodod apakškomitejas.

Pirmspievienošanās finansiālās palīdzības programmas pārraudzību kopā veic Turcija un Eiropas Komisija, izmantojot Kopējas pārraudzības komiteju. Lai nodrošinātu pārraudzības efektivitāti, saskaņā ar finansējuma nolīgumu finansētajos projektos jāiestrādā pārbaudāmi un novērtējami sasniegumu rādītāji. Ar šiem rādītājiem pamatotā pārraudzība palīdzēs Komisijai, PHARE pārvaldības komitejai (un tās funkciju pārņēmējam atbilstīgi PPI) un vajadzības gadījumā Turcijai programmu pārorientēšanā un jaunu programmu izstrādē.

PHARE pārvaldības komiteja nodrošina, lai saskaņā ar pirmspievienošanās programmu finansētās darbības būtu saderīgas cita ar citu, kā arī ar pievienošanās partnerību, kā noteikts Padomes Regulā (EK) Nr. 2500/2001, OV L 342, 27.12.2001., 1. lpp.

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 622/98 2. pantu pievienošanās partnerībā turpinās izdarīt vajadzīgos grozījumus.